

METODICKÝ POSTUP

pre žiadateľov o schválenie podnikov

prvého spracovania ľanu a konope

Bratislava, apríl 2009

Obsah:

1. Úvod	3
2. Cieľ.....	4
3. Definície a použité pojmy.....	5
4. Podmienky pre schválenie prvotných spracovateľov.....	5
Žiadosť o schválenie spracovateľského podniku.....	6
Požiadavky na skladovanie.....	6
Vedenie evidencie.....	7
Kontrola na mieste.....	8
Zmeny v spracovateľskom podniku.....	9
Povinnosti osôb považovaných za spracovateľov.....	9
5. Vysvetlivky k žiadosti.....	10
6. Informácie pre žiadateľa a kontakt.....	10

1. Ú v o d

Cieľom podpory na spracovanie ľanu a konope je podporovať spracovateľov ľanových a konopných stoniek (výrobcov ľanového a konopného vlákna) podľa nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 a jeho vykonávacích pravidiel v znení neskorších predpisov, t.j. spracovanie ľanových a konopných stoniek za účelom výroby vlákna.

Spoločná organizácia trhu s ľanom a konope zahŕňa:

ľan (KN kód 5301)

a konopu pravú (KN kód 5302).

Hospodársky rok spoločnej organizácie trhu s ľanom a konope pestovanými na vlákno trvá od 1. júla príslušného kalendárneho roka do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

Podpora pre spracovanie ľanových a konopných stoniek je určená pre schválených prvotných spracovateľov ľanových a konopných stoniek a osoby považované za prvotných spracovateľov. Podpora na spracovanie ľanových a konopných stoniek sa poskytuje len schváleným prvotným spracovateľom na základe množstva vlákna skutočne získaného zo stoniek, na ktoré bola s pestovateľom uzatvorená kúpna zmluva.

Platia tieto výnimky:

- V prípade ak schválený prvotný spracovateľ a pestovateľ sú jedna a tá istá osoba, kúpna zmluva sa nahradí záväzkom dotknutej strany, že vykoná spracovanie sama.
- V prípade ak si pestovateľ ponechá vlastníctvo stoniek, ktorú mu podľa zmluvy spracováva schválený prvotný spracovateľ – prípad osoby považovanej za prvotného spracovateľa (viď definície).

Základná legislatíva:

NARIADENIE RADY (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) v znení neskorších predpisov

NARIADENIE RADY (ES) č. 247/2008 zo 17. marca 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1234/2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) v znení neskorších predpisov

NARIADENIE RADY (ES) č. 72/2009 z 19. januára 2009 o úpravách spoločnej poľnohospodárskej politiky zmenením a doplnením nariadení (ES) č. 247/2006, (ES) č. 320/2006, (ES) č. 1405/2006, (ES) č. 1234/2007, (ES) č. 3/2008 a (ES) č. 479/2008 a zrušením nariadení (EHS) č. 1883/78, (EHS) č. 1254/89, (EHS) č. 2247/89, (EHS) č. 2055/93, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 2596/97, (ES) č. 1182/2005 a (ES) č. 315/2007

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 507/2008 zo 6. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 1673/2000 o spoločnej organizácii trhov s ľanom a konope pestovanými na vlákno (kodifikované znenie)

Zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov

Usmernenie ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky na úseku štátnej správy týkajúce sa organizácie trhu s ľanom a konope pestovanými na vlákno (uverejnené vo Vestníku MP SR č. 9/2004)

2. Cieľ

Uznávanie prvotných spracovateľov ľanu a konope je prvý krok pre tie poľnohospodárske subjekty, ktoré sa rozhodnú žiadať o podporu na spracovanie ľanových a konopných stoniek. Podpora na spracovanie ľanových a konopných stoniek pre hospodársky rok 2009/2010, nemôže byť udelená ak nie sú včas predložené nasledujúce doklady:

- Žiadosť o schválenie prvotného spracovateľa
- Žiadosť o poskytnutie podpory
- Prehlásenie o výrobe vlákna
- Kópie faktúr o predaji ľanového a konopného vlákna a potvrdenie od schváleného prvotného spracovateľa o množstve a druhoch získaného vlákna

Predmet podpory:

Predmetom podpory na spracovanie ľanových a konopných stoniek je vlákno vyrobené zo stoniek, ktoré pochádzajú z pestovateľských plôch na Slovensku pokrytých zmluvou alebo záväzkom. Predmetom podpory sú dlhé ľanové vlákna, krátke ľanové vlákna a konopné vlákna.

Predmetom podpory môžu byť:

- Dlhé ľanové vlákna
- Krátke ľanové vlákna s obsahom do 7,5% nečistôt a pazderia
- Konopné vlákna s obsahom do 7,5% nečistôt a pazderia

3. Definície a použité pojmy

Pestovateľ ľanu a konope - fyzická alebo právnická osoba, ktorá pestuje ľan a konope na území Slovenskej republiky

Číslo schválenia - číslo, ktoré sa prideli spracovateľovi ak splní všetky podmienky potrebné pre jeho schválenie

Definície osôb, ktorých sa podpora týka:

Schválený prvotný spracovateľ - fyzická alebo právnická osoba alebo skupina fyzických alebo právnických osôb, bez ohľadu na jej právne postavenie podľa vnútroštátneho práva alebo postavenia jej členov, ktorú schválil príslušný orgán členského štátu, na ktorého území sú umiestnené jej zariadenia na výrobu ľanového alebo konopného vlákna.

Osoba považovaná za prvotného spracovateľa - pestovateľ ľanu a konope, ktorý v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1234/2007 uzatvoril zmluvu s schváleným prvotným spracovateľom na spracovanie jeho stoniek na vlákno za úplatu. (Stonky zostávajú vo vlastníctve pestovateľa a spracovanie sa vykoná na jeho náklady.)

Požiadavky na vlákno:

Podpora môže byť udelená na tri typy vlákien: dlhé ľanové vlákno, krátke ľanové vlákno a konopné vlákno.

Dlhé ľanové vlákno - znamená ľanové vlákna získané úplným oddelením vlákien a drevných častí stebľa, ktoré sú po vytrepaní v priemere aspoň 50 cm dlhé a sú zoradené do rovnobežných prameňov v otiepkach, plátkoch alebo zväzkoch;

Krátke ľanové vlákno - znamená iné ľanové vlákna ako tie, ktoré sú definované ako dlhé, ktoré sa získali aspoň čiastočným oddelením vlákien a drevných častí stebľa;

Konopné vlákno - znamená vlákna získané aspoň čiastočným oddelením vlákien a drevných častí stebľa.

4. Podmienky pre schválenie prvotných spracovateľov

Žiadosť o schválenie spracovateľského podniku

Nakoľko spracovávať ľanové a konopné stonky, ktoré sú predmetom podpory, môže iba schválený prvý spracovateľ, je potrebné aby spracovatelia ľanových a konopných stoniek požiadali o schválenie ešte pred začiatkom hospodárskeho roka.

Spracovatelia, ktorí žiadajú o schválenie, musia zaslať na Pôdohospodársku platobnú agentúru, Dobrovičova 12, 815 26 Bratislava (ďalej len „platobná agentúra“) vyplnenú žiadosť o schválenie prvotného spracovateľa najneskôr do 31. mája (platí dátum na pečiatke podateľne). Pokiaľ by spracovateľ požiadaval o schválenie po tomto termíne, proces schválenia by sa rozbehol, ale pre tento rok by spracovateľ nemal nárok na podporu. Požiadateľ o schválenie môže tiež osoba, ktorá má k tomuto úkonu overenú plnú moc (tú je treba doložiť).

Spracovateľ v žiadosti uvedie podrobný popis a informácie o:

- spracovateľskom podniku
- zariadeniach, vrátane váhy, ktorá sa bude používať
- skladovacích zariadeniach (kapacita, umiestnenie)
- sortimente - rozsahu výrobkov získaných spracovaním
- metóde odberu vzoriek pre určenie obsahu nečistôt a pazderia
- kapacity spracovateľskej prevádzky
- spotrebe energie

Správne vyplnená žiadosť o schválenie spracovateľského podniku musí obsahovať najmä:

- 1) popis podniku a celého rozsahu výrobkov získaných spracovaním ľanovej a konopnej slamy;
- 2) popis spracovateľskej prevádzky a zariadení, pričom sa uvedú podrobné údaje o ich umiestnení a technických špecifikáciách s uvedením:
 - a) spotreby energie a maximálnych množstiev ľanovej a konopnej slamy, ktoré možno spracovať za hodinu a za rok;
 - b) maximálnych množstiev dlhého ľanového vlákna, krátkeho ľanového vlákna a konopného vlákna, ktoré možno získať za hodinu a za rok;
 - c) indikačných množstiev ľanovej a konopnej slamy potrebných na získanie 100 kg každého výrobku uvedeného v bode 1);
- 3) popis skladovacích zariadení, pričom sa uvedú podrobné údaje o ich umiestnení a kapacite v tonách ľanovej a konopnej slamy a vlákna.

Požiadavky na skladovanie

Spracovateľ sa zaväzuje od dátumu predloženia žiadosti o schválenie skladovať v navzájom oddelených skladovacích priestoroch podľa roku zberu úrody a podľa členského štátu, z ktorého úroda pochádza:

- ľanové stonky, konopné stonky, dlhé ľanové vlákno, krátke ľanové vlákno a konopné vlákno, zahrnuté do kúpno-predajných zmlúv a spracovateľských záväzkov;
- ľanové stonky, konopné stonky, dlhé ľanové vlákno, krátke ľanové vlákno a konopné vlákno, zahrnuté do jednotlivých spracovateľských zmlúv uzatvorených s osobami, ktoré sa považujú za spracovateľov;
- ľanové stonky, konopné stonky, dlhé ľanové vlákno, krátke ľanové vlákno a konopné vlákno, od všetkých ostatných dodávateľov, prípadne podľa dávok vlákna získaného zo stoniek zahrnutých do kúpno-predajných zmlúv a spracovateľských záväzkov, ktoré ale nie je predmetom žiadosti o pomoc.

Vedenie evidencie

V žiadosti o schválenie sa spracovateľ zaväzuje od dátumu jej predloženia viesť každodennú evidenciu zásob (v tonách), ako aj evidenciu dodávok prepojenú s účtovníctvom.

Evidencia musí obsahovať tieto záznamy:

- množstvá stoniek prichádzajúce do spracovateľského podniku a zahrnuté do jednotlivých zmlúv alebo záväzkov, rozdelené podľa pestovateľov prípadne dodávky od iných dodávateľov
- množstvá spracovaných stoniek
- množstvá vyrobeného vlákna
- odhad strát vzniknutých pri spracovaní
- množstvá odmietnuté alebo znehodnotené s vysvetlením každého prípadu
- množstvá vlákna, ktoré opustia spracovateľský závod, rozdelené podľa odberateľov
- množstvá vlákna a stoniek na sklade
- podrobné výsledky rozboru vzoriek odobratých počas spracovania vlákna

Spracovateľ je povinný viesť aj evidenciu všetkých množstiev stoniek a vlákna, ktoré vstupujú do spracovateľského podniku, alebo ho opúšťajú a nie sú predmetom zmluvy a nežiada sa na ne podpora.

Schválení prvotní spracovatelia musia mať potvrdenia o dodávke alebo o prevzatí od príslušného dodávateľa alebo príjemcu alebo iný rovnocenný doklad obsahujúci všetky zásielky stoniek a vlákna prichádzajúce do podniku alebo odchádzajúce z neho a nezahrnuté do žiadnej zmluvy alebo záväzku. Schválení prvotní spracovatelia povedú záznam o menách alebo obchodných názvoch a adresách všetkých dodávateľov a príjemcov.

Podmienky pre schválenie

Po doručení žiadosti o schválenie prvotného spracovateľa na platobnú agentúru sa uskutoční kontrola na mieste v priestoroch spracovateľského podniku.

Spracovateľské podniky môžu byť schválené ak:

- disponujú vhodnými zariadeniami na výrobu vlákna požadovanej kvality
- disponujú vhodnými zariadeniami, ktoré umožňujú spracovanie všetkých množstiev stoniek pochádzajúcich z plôch, ktoré sú predmetom zmluvy
- disponujú dostatočnou kapacitou skladovacích priestorov, ktoré vyhovujú požiadavkám stanoveným v nariadeniach
- zaviažu sa dodržiavať požiadavky na skladovanie a vedenie evidencie
- zaviažu sa dodržiavať všetky ostatné pravidlá a nariadenia režimu organizácie trhu s ľanom a konope

Zároveň s podaním žiadosti o schválenie sa spracovateľ zaväzuje:

- že povedie denné záznamy o zásobách, ktoré budú pravidelne zaraďované do finančného účtovníctva;
- že platobnej agentúre ohlásí osobne bezodkladne všetky zmeny týkajúce sa údajov, ktoré deklaroval (výnimkou sú zmeny ovplyvňujúce druh vlákien deklarovaných v žiadosti o schválenie, ktoré aj v prípade okamžitého nahlásenia vstupujú do platnosti až od ďalšieho hospodárskeho roku, to znamená, že neovplyvnia vyplatenie podpory pre prebiehajúci hospodársky rok;
- že podstúpi akékoľvek kontroly vyžadované v súlade s režimom podpory
- že bude uchovávať dodacie alebo preberacie osvedčenia od dodávateľov alebo príjemcov, alebo faktúry dokladujúce predaj, resp. kúpu stoniek a vlákna, teda stoniek a vlákna vstupujúcich do závodu a opúšťajúcich závod;
- že bude uchovávať záznamy o menách, obchodných názvoch a adresách všetkých dodávateľov a príjemcov.

Kontrola na mieste pri procese uznávania prvotného spracovateľa

Po predložení žiadosti a po administratívnej kontrole žiadosti sa u žiadateľa vykoná fyzická kontrola na mieste. Kontrola na mieste bude dopredu ohlásená. Pri kontrole je spracovateľ povinný účinne spolupracovať s kontrolórom. Kontrolu vykoná zástupca platobnej agentúry. Pri kontrole sa overujú všetky strojové zariadenia spracovateľa, skladové priestory a všetky vyhlásenia, ktoré boli uvedené v žiadosti o schválenie prvotného spracovateľa.

Udelenie schválenia

Pokiaľ nie sú zistené žiadne rozpory a nedostatky po preverení či sa informácie v žiadosti zhodujú so skutočnosťou a po vyhodnotení výsledkov z kontroly na mieste, Pôdohospodárska platobná agentúra rozhodne o udelení schválenia, resp. o jeho zamietnutí.

Pri udelení schválenia platobná agentúra udelí každému schválenému spracovateľovi tzv. „číslo schválenia“, ktoré bude používať pri kontakte s Ministerstvom pôdohospodárstva SR a platobnou agentúrou. Rozhodnutie o schválení bude vydané do dvoch mesiacov od požiadania o schválenie, t.j. najneskôr do 31. 7. príslušného roka.

Zmeny v spracovateľskom podniku

Spracovateľ je povinný bezodkladne oznámiť platobnej agentúre akúkoľvek zmenu týkajúcu sa informácií uvedených v žiadosti o schválenie. Ak došlo k zmene v jednej alebo viacerých položkách informácií uvedených v žiadosti o schválenie spracovateľského podniku, platobná agentúra na základe tohto oznámenia rozhodne o vykonaní, resp. o nevykonaní kontroly, ktorá sa vykoná do jedného mesiaca od oznámenia tejto zmeny. Na základe kontroly na mieste alebo informácie o zmene platobná agentúra rozhodne o ponechaní, zmene alebo odobratí schválenia podniku prvého spracovania.

Akúkoľvek úprava týkajúca sa druhov vlákien, zahrnutých do udelených schválení, môže nadobudnúť účinnosť iba od nasledujúceho hospodárskeho roku.

Odobratie schválenia

V prípade, ak sa zistí, že spracovateľ nespĺňa stanovené podmienky a nedodržiava záväzky, ktoré sú predpokladom pre jeho schválenie:

- platobná agentúra mu odoberie schválenie;
- ďalšie schválenie mu nebude udelené skôr ako od začiatku druhého hospodárskeho roka nasledujúceho po dni kontroly, alebo po dni, v ktorý sa zistili nedostatky.

Ak kontroly preukážu, že neboli splnené záväzky prijaté v žiadostiach o schválenie, schválenie sa okamžite odoberie a prvotným spracovateľom, ktorým bolo odobraté schválenie, sa napriek článku 3 ods. 3 nariadenia Komisie (ES) č. 507/2008 neudelí ďalšie schválenie pred druhým hospodárskym rokom nasledujúcim po dni kontroly alebo po dni, v ktorý sa zistilo porušenie takýchto záväzkov.

Povinnosti osôb považovaných za spracovateľov

Osoby považované za spracovateľov (viď. definície osôb, ktorých sa podpora týka) sú povinné:

- 1) mať zmluvu s oprávneným prvotným spracovateľom na spracovanie slamy na dlhé ľanové vlákno, krátke ľanové vlákno a/alebo konopné vlákno;
- 2) viesť register uvádzajúci nasledovné údaje od začiatku príslušného hospodárskeho roka za každý deň:
 - a) množstvá ľanovej a konopnej slamy pestovanej na vlákno získanej a dodanej podľa jednotlivých zmlúv o spracovaní;
 - b) množstvá získaného dlhého ľanového vlákna, krátkeho ľanového vlákna a/alebo konopného vlákna;
 - c) množstvá predaného alebo prepraveného dlhého ľanového vlákna, krátkeho ľanového vlákna a/alebo konopného vlákna s menami a adresami príjemcov;

- 3) uchovať podporné dokumenty určené členským štátom na účely kontrol;
- 4) súhlasiť, že sa podrobia akýmkoľvek kontrolám stanoveným podľa tejto schémy pomoci.

Najneskôr do 1. mája po skončení daného hospodárskeho roku sú osoby považované za schválených prvých spracovateľov povinné uviesť spracované stonky na trh.

5. Vysvetlivky k žiadosti

- váhy, používané pri vážení stoniek a vlákna musia byť kalibrované Slovenským metrologickým ústavom
- technická dokumentácia obsahuje popis zariadení a plány – nákresy skladovacích priestorov a priestorov pre spracovanie

6. Informácie pre žiadateľa a kontakt

Posledný termín na podanie žiadosti je 31. 5. 2009

Žiadosť sa vyplňuje paličkovým písmom

V prípade otázok kontaktujte prosím PPA, Ing. Dalibor Bara, tel.: 02 / 5751 2607

Ing. Katarína Gajdošíková, tel.: 02 / 5751 2602

Pôdohospodárska platobná agentúra

Sekcia organizácie trhu

Odbor rastlinných komodít

Oddelenie obilnín a ostatných komodít

Dobrovičova 12

815 26 Bratislava

7. Prílohy

Príloha č. 1 Žiadosť o schválenie podniku prvého spracovania ľanu a konope